

В. Л. Слипчук

ПОДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТОВ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ В УКРАИНЕ В УСЛОВИЯХ ЕВРОИНТЕГРАЦИИ

В статье рассмотрен процесс становления и развития фармацевтического образования в Украине. Представлены приоритетные направления и программные задачи по формированию системы подготовки специалистов фармацевтической отрасли; проанализировано сеть высших учебных заведений III-IV уровней аккредитации, которые осуществляют подготовку специалистов фармации. Автор подчеркивает необходимость сочетания системы подготовки фармацевтических кадров с системой их использования с целью развития современной системы подготовки фармацевтических кадров в соответствии с потребностями предоставления качественного медикаментозного обеспечения населения.

Ключевые слова: подготовка специалистов фармацевтической отрасли; профессиональные компетенции фармацевтов; фармацевтическое образование.

V. Slipchuk

PREPARING PHARMACEUTICAL INDUSTRY EXPERTS IN UKRAINE UNDER EUROPEAN INTEGRATION

The article deals with the process of formation and development of pharmaceutical education in Ukraine. Here are presented priorities and program objectives for the formation of the training system in the pharmaceutical industry. The analysis of the network of higher educational institutions of III-IV accreditation levels, which train specialists in pharmacy is given. It is shown that schooling professional pharmacists and pharmacy masters provide 18 educational institutions of III-IV accreditation levels, leading among them is the National Pharmaceutical Academy of Ukraine. It is noted that the direction of "Pharmacy" are trained in the field: "Pharmacy", "Perfumery and cosmetics", "Drug Technology", "Clinical Pharmacy" and young specialists training - three specialties: "Pharmacy" "Production of pharmaceuticals", "Analytical quality control of medicinal chemical compounds."

The author stresses the need for a combination of training system of the pharmaceutical industry with its implementing system for the development of a modern training system in the pharmaceutical industry to improve the quality of drug therapy of proper pharmaceutical care in accordance with the GPP requirements and to meet the needs of the pharmaceutical sector health care.

Keywords: pharmaceutical education, professional competence of pharmacists, training of experts in pharmaceutical industry.

Рецензенти

Сисоєва С.О. – д. пед. н., проф., член-кор. НАПН України
Цехмістер Я.В. – д. пед. н., проф.

Стаття надійшла до редакції 12.09.14

УДК 378.146: 378.147.34

Д. В. Миценко

ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

У статті розкривається зміст комплексного оцінювання навчальних досягнень студентів під час семінарських занять. Визначено мотиваційно-стимулюючу, контрольню-оцінювальну та когнітивно-формульвальну функції комп'ютерного контролю знань на семінарських заняттях. Проаналізовано досвід та перспективи застосування комп'ютерного контролю знань в навчально-виховному процесі ВНЗ.

Ключові слова: комп'ютерний контроль знань; оцінювання навчальних досягнень студентів; семінарські заняття.

Вступ. Важливе місце серед інших форм навчання у вищій школі належить семінарським заняттям. Так, на думку А. І. Кузмінського (Кузмінський А. І., 2005), семінарські та інші види практичних занять мають бути своєрідним полігоном формування професійних вмінь, забезпечувати умови для інтелектуального розвитку особистості, закріплювати знання, отримані під час лекцій тощо.

Проте, не завжди великий потенціал семінарських занять реалізується повністю. Зокрема, визначають наступні недоліки традиційної організації проведення семінарського заняття, коли викладач взаємодіє з групою як з єдиним цілим:

– студенти-доповідачі демонструють індивідуальні знання, тому спілкування практично відсутнє;

- недостатність співпраці та взаємодопомоги, спроба допомогти доповідачеві сприймається як підказка та порушення дисципліни;
- немає особистісного включення студентів в навчальну діяльність;
- низький рівень інтелектуальної активності студентів;
- дистанція між викладачем і студентами створює бар'єр спілкуванню та взаємодії;
- студенти мають можливість не висловлюватись, займатися під час семінару іншими справами (Буланова-Топоркова М. В., 2002).

Теоретико-методологічні засади організації навчального процесу в вищій школі досліджувались в роботах А. М. Алексюка, А. І. Кузмінського, О. Г. Мороза, В. Л. Ортинського, О. С. Падалки, О. М. Пехоти, С. О. Сисоєвої, В. І. Юрченка. Різні аспекти проблеми підвищення ефективності проведення семінарських занять досліджувались в працях О. В. Громова (організація реферативного навчання на семінарських заняттях), І. В. Макеєвої (роль семінарського заняття у підготовці фахівця і методика управління дискусією), Н. В. Клименюк (використання методів активного навчання на семінарських заняттях при вивченні соціології), О. В. Кузьменко, Н. Б. Решетняк (педагогічні умови ефективності семінарського заняття), Н. О. Ніколаєнко (методика проведення мозкового штурму під час занять з політології). Також у контексті теми нашої статті великий інтерес викликає дисертаційне дослідження О. В. Сілкової, присвячене проблемі комп'ютерного контролю знань та вмінь студентів медичних ВНЗ.

Мета статті полягає в узагальненні досвіду застосування комплексного оцінювання пізнавальної діяльності студентів під час семінарських занять, зокрема місця комп'ютерного оцінювання знань студентів.

Оцінювання навчальних досягнень студентів. Оцінювання в будь-якому виді людської діяльності є фактором, що безпосередньо впливає на її ефективність. Не є виключенням і навчально-пізнавальна діяльність, тих хто навчається. Саме тому розробка зручної, прозорої та об'єктивної системи оцінювання завжди привертала увагу широкого кола науковців.

У той же час, освіта ХХІ століття характеризується все більшим проникненням у навчально-виховний процес та зростанням ролі в ньому сучасних засобів навчання, зокрема комп'ютерних технологій.

Як свідчить досвід застосування комп'ютерного контролю знань протягом більш ніж семи років, найбільш доцільним є застосування даного виду оцінювання під час проведення семінарських та практичних занять, підсумкових модульних робіт, заліків та екзаменів.

Застосування тестового контролю має свою специфіку в залежності від того, під час якої форми

занять це відбувається. На семінарському занятті це фактично комп'ютерний експрес-контроль. Студентам на початку заняття пропонується протягом 7 хв. відповідати на питання тестової програми, що містить 10 запитань. При цьому пропонується обрати єдину правильну відповідь з чотирьох можливих. Після проведення тестування та фіксації його результатів семінарське заняття переходить в основну фазу та відбувається шляхом обговорення навчальних питань, застосування активних методів навчання (зокрема, найбільш ефективними ми вважаємо аналіз конкретних ситуацій, рольові ігри та ін.).

На нашу думку, активність студентів під час аналізу теоретичних положень протягом семінарського заняття суттєво зростає, якщо викладачеві вдається задіяти принцип змагальності. Наприклад, під час заняття з політології, розділеним на підгрупи (команди) студентам пропонується підготувати повідомлення щодо різних форм демократії (прямої, представницької та плебісцитарної). Після доповіді студенти повинні аргументовано захистити обраний ними варіант демократії, його основні переваги й сильні сторони. «Нападають» і критикують доповідачів студенти інших підгруп, які на даному етапі є критиками розглянутого типу демократії. Дискусія «підігривається» конкуренцією між студентами різних підгруп. На практиці виявилось, що ефективно захистити свій варіант демократії неможливо, не здійснивши попередній аналіз переваг та недоліків конкуруючих концепцій демократії. Отже, студент таким чином виявляється мотивованим вивчити й проаналізувати зміст не лише свого завдання, а весь матеріал, що виноситься на семінарське заняття.

Можливості щодо організації подібних навчальних «змагань» можна знайти практично в кожній дисципліні. Так, під час вивчення педагогіки великий ефект мають дискусії щодо ефективності й дієвості різних педагогічних систем, принципів та методів навчання тощо.

Під час підведення підсумків дискусії ми надаємо можливість студентам самостійно оцінити діяльність «своїх конкурентів» з інших підгруп. При цьому кожна підгрупа може виставити одну колективну оцінку кожній з інших підгруп-учасниць. Оцінка може бути як явною, так і таємною (в залежності від особливостей стосунків між членами навчальної групи). Наприклад, якщо в дискусії приймає участь 4 підгрупи, кожна з них може виставити 3 оцінки іншим підгрупам. Доповідь, аргументація і захист найкращої підгрупи отримує 3 бали, другої – 2 бали, третьої – 1 бал. Таким чином, кожна підгрупа отримує 3 оцінки від інших підгруп і сама оцінює їх. Далі викладач складає отримані бали. В більшості випадків студенти досить об'єктивно оцінюють навчальні здобутки своїх колег. Проте, іноді трапляються ситуації «недобросовісної конкуренції», коли студенти за-

нижували оцінку підгрупі, яку вважали своїм найсильнішим конкурентом. Проте викладач, під час підведення підсумків і оцінювання, має можливість (і повинен) нівелювати вплив таких негативних моментів. На нашу думку, подібна «недобросовісна конкуренція» є проявом духу змагальності, бажання перемогти, тобто говорить про те, що викладачеві вдалося «зачепити» студентів.

Дієвим засобом підвищення якості проведення семінарського заняття є застосування засад контекстного підходу. Згідно концептуальним положенням контекстного підходу під час занять має відбуватися моделювання змісту майбутньої професійної діяльності фахівця, її предметного та соціального аспектів (Вербицький А. О., 1991). Здобуття знань відбувається в контексті професійної діяльності фахівця відповідного профілю. Таким чином, контекстне навчання сприяє формуванню не лише пізнавальних, але й професійних мотивів; вихованню системного мислення фахівця, створенню цілісного уявлення про професійну діяльність, формуванню навичок соціальної взаємодії.

Застосування контекстного навчання ставить перед викладачем певні вимоги. Зокрема, необхідно бути не лише фахівцем в галузі навчальних дисциплін, які викладаються. Педагог має орієнтуватись в особливостях майбутньої професійної діяльності студентів, вміти зв'язати навчальний матеріал непрофільної для цього фахівця дисципліни зі специфікою професії. Наприклад, семінарське заняття з психології за темою: «Прийоми ефективного спілкування» для майбутніх менеджерів туризму буде мати певні особливості. Після того як викладач зі студентами проаналізують особливості використання прийомів ефективного спілкування, менеджерам туризму пропонується використати отримані знання в ролі менеджера туристичної агенції в змодельованому середовищі професійного спілкування. Необхідно доцільно використати прийоми ефективного спілкування під час проведення переговорів із приймаючою стороною, презентації туристичного продукту потенційним клієнтам, оформлення договору, розв'язання конфліктних ситуацій, спілкування з колегами та керівництвом тощо.

Таким чином, оцінка діяльності студента під час семінарського заняття включає в себе як результати тесту, так і оцінку всіх інших видів навчальної діяльності. Слушно, що тестова оцінка перш за все характеризує лише знання студента, його логічне мислення та пам'ять. Оцінювання його дій під час дискусій, рольових ігор тощо, вже дозволяє діагностувати практичні вміння студента, його психологічну готовність до майбутньої діяльності, ініціативу, творчий підхід, впевненість та активність.

На нашу думку, слід окремо розглянути місце та перспективи комп'ютерного контролю – не лише як складової семінарського заняття, але як важливого

елементу навчального процесу в цілому. Експрес-контроль в тому чи іншому вигляді застосовує майже кожен викладач. Як правило, це відбувається усно чи письмово. Усний є найбільш витратним з точки зору часу, бо викладач повинен опитувати студентів по-черзі. Тому такий контроль є або вибіркоким або поверхневим. Письмовий контроль дає можливість паралельно перевірити знання всіх студентів, але потребує подальшої перевірки. Комп'ютерний контроль знань позбавлений вказаних недоліків усного чи письмового експрес-контролю та дозволяє швидко і досить ґрунтовно перевірити рівень знань великої кількості студентів. Це створює суттєвий мотивуючий вплив на студента, який може вже на цьому занятті покращити оцінку чи закріпити успіх.

Під час проведення підсумкових модульних робіт студентам пропонується відповісти на 20 запитань комп'ютерного тесту за 12 хвилин.

Загальна оцінка за вивчення дисципліни складається з оцінки за навчальну діяльність протягом семестру – до 80 балів та підсумкову модульну роботу – до 20 балів. Оцінювання навчальної діяльності протягом семестру відбувається на підставі вираховування середнього балу поточної успішності за 100-бальною шкалою. Оскільки максимальний бал за поточну успішність – 80, ми переводимо отриманий бал у 80-бальну шкалу. Це відбувається шляхом множення балу за 100-бальною шкалою на множник 0,8. Після чого до отриманого балу додається оцінка за підсумкову модульну роботу (до 20 балів). Сумарно, таким чином, студент може за підсумками діяльності протягом семестру отримати до 100 балів (до 80 за навчання протягом семестру та до 20 за семестрову модульну роботу). З метою стимулювання пізнавальної активності студентів нами застосовуються також додаткові бали від 5 до 10 за активність на заняттях (позитивні оцінки на 60 % занять), підготовку рефератів.

Розглянемо приклад практичного розрахунку оцінки за вивчення дисципліни протягом семестру. Студент протягом семестру за 4 семінарські заняття отримав 3 оцінки: 90, 70, 80. Їх сума складає 240 балів, середній бал дорівнює 80 (в 100 бальній шкалі). Це відповідає 64 балам в шкалі 80-бальній (множник 0,8). Оцінка за підсумкову модульну роботу складає 15 балів (15 правильних відповідей на 20 питань комп'ютерного тесту). Додаткові бали: 5 (за активність на семінарських заняттях). Загальна оцінка: $64 + 15 + 5 = 84$. Ознайомлення з даною оцінкою відбувається під час підсумкової модульної роботи після проведення комп'ютерного тестування. В разі, якщо оприлюднена оцінка задовольняє студента, він отримує залік (екзамен) автоматично. Якщо студент бажає підвищити оцінку, він повідомляє про бажання скласти залік.

Під час проведення заліку (екзамену) ми також застосовуємо комп'ютерний контроль знань як одну

зі складових оцінювання знань студента під час заліку (екзамену).

Застосування нами в процесі викладання гуманітарних дисциплін комп'ютерного контролю знань виконує декілька функцій. Це зокрема мотиваційно-стимулююча, контрольно-оцінювальна та когнітивно-формувальна.

Головною, безумовно, є мотиваційно-стимулююча функція. Застосування комп'ютерного контролю, який охоплює 100% студентів, сприяє підвищенню якості підготовки до семінарських занять. Це також стимулює активність студента на самому занятті.

Роль контрольно-оцінювальної функції тестування, є, на нашу думку, менш значущою порівняно з мотиваційно-стимулюючою, оскільки тестування не передбачає оцінювання творчого мислення, нестандартності й оригінальності підходу студента до розв'язання навчальних завдань. Часто тестування вимагає репродуктивного, а не творчого відтворення здобутих знань, передусім сприяє формуванню пам'яті та логічного мислення. Проте, нагадаємо, що комп'ютерне тестування застосовується нами лише як один з елементів оцінювання знань студента. І це, на нашу думку, дозволяє нівелювати вплив даних негативних аспектів тестування та сприяє тому, що оцінювання пізнавальної діяльності студента має різнобічний та об'єктивний характер.

Зміст когнітивно-формувальної функції полягає в тому, що в процесі тестування відбувається поглиблення та закріплення студентами раніше здобутих теоретичних знань.

Для безпосереднього створення комп'ютерних тестів нами використовувалась програма «HotPotatoes 6». Програма дозволяє викладачам самостійно, без допомоги професійних програмістів, створювати інтерактивні тренувально-контрольні завдання у форматі HTML. Програма знаходиться у вільному доступі, дозволене некомерційне використання. Закачати програму можна із її офіційного сайту (офіційний сайт програми «HotPotatoes 6», електронний ресурс).

Наш вибір на користь саме цієї програми був обумовлений її досить значущими перевагами перед іншими програмними продуктами подібного призначення. Так, програма «HotPotatoes 6» має зручний та досить простий інтерфейс, який користувач може як залишити англійською мовою так і обрати іншу мову, зокрема можна обрати російську. Проте самі тести можна створювати українською та іншими мовами. Зручно, що для проведення контролю знань студентів викладачеві не потрібно встановлювати програму «HotPotatoes 6» на комп'ютери, на яких буде здійснюватись тестування. Для того, щоб пройти створений викладачем тест, студентові необхідно мати на комп'ютері лише веб-браузер.

За допомогою програми «HotPotatoes 6» можна створювати різні типи тестів з різних навчальних дисциплін, при цьому в тестах можна застосовувати

не лише текстову а й графічну – малюнки, схеми, зображення, фото, аудіо- та відео-інформацію.

Програма «HotPotatoes 6» передбачає виготовлення наступних основних типів завдань: тести, що вимагають вибір стислих відповідей або альтернатив, створення навчальних кросвордів, заповнення пропусків, встановлення відповідностей, відновлення послідовностей. Також є можливість створення комбінованих завдань із тестів різних типів.

Можливості програми дозволяють використовувати створені тестові завдання у дистанційній освіті. Тести можна експортувати в більшість популярних систем дистанційної освіти, зокрема таку як «Moodle».

«Moodle» це аббревіатура від «Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment», що перекладається як модульне об'єктно-орієнтоване динамічно навчаюче середовище. «Moodle» є популярним інструментом створення онлайн-курсів, спільного навчального простору для студентів та викладачів. Основним навчальним елементом «Moodle» є навчальні курси, в межах яких може здійснюватись:

- організація взаємодії студентів між собою та викладачем, для чого використовуються форуми та чати;
- передача знань в електронному вигляді за допомогою файлів, веб-сторінок, текстів лекцій, презентацій та ін.;
- перевірка знань за допомогою текстів та завдань;
- спільна науково-дослідна робота студентів за допомогою семінарів, форумів тощо (офіційний сайт освітньої системи «Moodle» в Росії, електронний ресурс).

Автором «Moodle» є австралійський науковець Мартін Дугіамос (Martin Dougiamas). Сьогодні «Moodle» розповсюджується безкоштовно як програма з відкритим програмним кодом. Завдяки простоті, багатофункціональності та безкоштовності в 2011 році «Moodle» мала 43 млн. зареєстрованих користувачів, більш ніж 300 програмістів-розробників та 54 тис. освітніх сайтів в 211 країнах світу. Вітчизняні користувачі «Moodle», яку використовують сьогодні десятки українських ВНЗ, можуть знайти однодумців на сайті відповідного сайті (офіційний сайт освітньої системи «Moodle» в Україні, електронний ресурс moodle.org.ua)

На нашу думку, розглянуті нами вище технології застосування комп'ютерних тестів у навчальному процесі мають непогані перспективи щодо подальшого застосування як елементу навчальних курсів, створених за допомогою «Moodle».

Навчальна робота студента в таких курсах може бути організована за схемою програмованого навчання (Купісевич Ч., 1986; Ягупов В. В., 2002).

Порівнюючи традиційну педагогіку з програмованим навчанням, вітчизняний дидакт В.В.Ягупов

вказує, що в традиційній педагогіці учіння відбувається за допомогою підручників. Учень, який за таких умов є об'єктом навчання, лише пасивно репродукує їх зміст. Навчальна діяльність учня при цьому погано організована та недостатньо контрольована. У програмованому навчанні матеріал розбито на невеликі за обсягом елементи, зміст яких є логічним та завершеним. Після опанування матеріалом кожного з таких елементів відбувається контроль якості його засвоєння. Якщо в результаті контролю чи самоконтролю робиться висновок про засвоєння матеріалу – настає черга наступного навчального елемента. Стрижнем концепції є ідея управління учінням за допомогою навчальної програми (Ягупов В. В., 2002).

Ознайомившись з частиною теоретичного матеріалу такого курсу, викладеного в інформаційному блоці, той, хто навчається, повинен пройти контрольний блок. Студент отримує можливість перейти до наступної теми (блоку) лише у разі правильної відповіді на тестові питання. У разі невдалої спроби, той, хто навчається, повинен знов повторити матеріал теоретичного блоку. Після чого знову має можливість виконати завдання контрольного блоку.

На практиці схема навчального курсу є більш розгалуженою. Наприклад, деякі курси передбачають наявність так званих корегувальних блоків. В такому випадку, студенти, що не розв'язали завдання контрольного блоку, повертаються не до інформаційного блоку, а до корегувального. Матеріал останнього є меншим за обсягом, ніж в інформаційному блоці, та стосується лише тих завдань, які були студентом розв'язані неправильно. Це дозволяє скоротити час, так як студент не витрачає його на повтор матеріалу, який він вже добре засвоїв.

Виходячи з урахування специфіки навчальних дисциплін, інформаційні блоки можуть створюватись у вигляді презентацій, веб-сторінок, схем, аудіо- чи відео-матеріалів, текстового матеріалу, малюнків тощо. Контрольні блоки, в свою чергу, можуть мати проблемний характер, містити математичні та інші задачі тощо.

На даному етапі розвитку українського суспільства актуальною залишається можливість створення за розглянутою схемою програмованого навчання (див. рис. 3) електронних посібників. Такі посібники можуть встановлюватись на будь-який комп'ютер та не потребують підключення до мережі Інтернет. Проте, враховуючи тенденцію до зростання рівня підключення до світової мережі в Україні, а також швидкий розвиток так званих «хмарних сервісів», можна прогнозувати зменшення ролі (а можливо й зникнення) оффлайн-електронних посібників.

Висновок. В цілому досвід застосування комплексного оцінювання знань, елементом якого є комп'ютерний контроль знань свідчить про його ефективність та доцільність подальшого застосування у навчально-виховному процесі ВНЗ. Зазначимо, що комп'ютерний контроль знань допомагає не тільки швидко й об'єктивно оцінити знання студентів, але й виконує мотиваційно-стимулюючу та когнітивно-формульовальну функції. Слід нагадати, що комп'ютерний контроль ні в якому разі не є «універсальним заміном» усіх інших форм оцінювання навчальної діяльності студентів, а є лише одним із засобів педагогічної діагностики. Аналіз тенденцій загального розвитку суспільства та освітньої сфери, зокрема, дозволяє прогнозувати подальше поширення й зростання ролі комп'ютерно-інформаційних технологій в освіті.

Література

1. **Кузьмінський А. І.** Педагогіка вищої школи / [Навч. посіб. / А. І. Кузьмінський]. – К.: Знання, 2005. – 486 с.
2. **Педагогіка и психология высшей школы** / [учебн. пособ. / отв. ред. М. В. Буланова-Топоркова]. – Ростов н/Д:Феникс, 2002. – 544 с.
3. **Вербичкий А. А.** Активное обучение в ВШ: контекстный подход: Метод. Пособие. – М.: Высш. Шк., 1991. – 207с.
4. **Hot Potatoes Home Page** [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://hotpot.uvic.ca>
5. **Moodle Center в помощь преподавателю: создание электронных курсов в Moodle** [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://moodle-center.ru>
6. **Українська спільнота користувачів Moodle** [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://moodle.co.ua>
7. **Куписевич Ч.** Основы общей дидактики [пер. с польск. / Ч. Куписевич]. – М.: Высш. шк., 1986. – 368 с.
8. **Ягупов В. В.** Педагогіка [Навч. посібн. / В. В. Ягупов]. – К.: Либідь, 2002. – 560с.

References

1. **Kuzjminskij, A.I.** (2005) Pedagoghika vyshhoji shkoly. K.: Znannja, 486. (in Ukrainian)
2. **Bulanova-Toporkova, M. V.** (2002) Pedagogika i psihologija vysshej shkoly. Rostov n/D:Feniks. 544. (in Russian)
3. **Verbickij, A. A.** (1991) Aktivnoe obuchenie v VSh: kontekstnyj podhod: Metod. Posobie. M.: Vyssh. Shk. 207. (in Russian)
4. **Hot Potatoes Home Page** [Elektronnyj resurs]. Retrieved from: <http://hotpot.uvic.ca> (in English)

5. **Moodle Center v pomoshh' prepodavatelju: sozdanie jelektronnyh kursov v Moodle:** Retrieved from: <http://moodle-center.ru> (in Russian)
6. **Ukrainsjka spilnjota korystuvachiv Moodle.** Retrieved from: <http://moodle.org.ua> (in Ukrainian)
7. **Kupisevich Ch.** (1986) *Osnovy obshhej didaktiki*. Ch. Kupisevich (Transl. from Polish). – M.: Vyssh. shk., 368. (in Russian)
8. **Jaghupov, V. V.** (2002) *Pedagoghika*. K.: Lybidj. 560. (in Ukrainian)

Д. В. Мьценко

ОЦЕНИВАНИЯ УЧЕБНЫХ ДОСТИЖЕНИЙ СТУДЕНТОВ ВО ВРЕМЯ СЕМИНАРСКИХ ЗАНЯТИЙ

В статье раскрывается содержание комплексного оценивания учебных достижений студентов во время семинарских занятий. Определены мотивационно-стимулирующую, контрольно-оценочную и когнитивно-формирующую функции компьютерного контроля знаний на семинарских занятиях. Проанализирован опыт и перспективы применения компьютерного контроля знаний в учебно-воспитательном процессе ВУЗа.

Ключевые слова: компьютерный контроль знаний; оценивание учебных достижений студентов; семинарские занятия.

D. Mytsenko

EVALUATION OF EDUCATIONAL ACHIEVEMENTS OF STUDENTS DURING SEMINARS

The article reveals the content of the comprehensive evaluation of educational achievements of students during the seminars. Emphasizes the importance and effectiveness of using contextual approach to the organization of seminars. Examples of game modelling of the future professional activity during the seminars in the humanities.

Peculiarities of application of computer control of knowledge as one of the important elements of an assessment of educational achievements of students during the seminars. Determined motivational and stimulating, assessment and cognitive-forming function of the computer control knowledge seminars. The advantages of the computer program "HotPotatoes 6" for the production of computer-based training tests. Notes on applications of computer tests, carried out using the computer program "HotPotatoes 6" in distance education systems. The peculiarities of the educational system "Moodle" means how popular course development for distance education. Analyzed the experience and prospects of applying computer control of knowledge in the educational process of the higher school.

It is concluded that the experience of using integrated assessment of knowledge, which is computer control of knowledge is evidence of its efficiency and expediency of the further application in the educational process of the higher school.

However, computer control is not considered as a replacement for all other forms of evaluation of educational activity of students, and is only one of the means of pedagogical diagnostics. Analysis of trends in the overall development of society and education in particular allows us to predict the further spread and growth of the role of computer and information technology in education.

Keywords: seminar; evaluation of educational achievements of students; computer control of knowledge.

Рецензенти

Саух П. Ю. – д. філос. н., проф.

Сейко Н. А. – д. пед. н., проф.

Стаття надійшла до редакції 04.09.14

УДК 378

А. І. Степаненко

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ ПОЛІТЕХНІЧНИХ КОЛЕДЖІВ У ПРОЦЕСІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

У статті розглядаються особливості організації самостійної роботи студентів політехнічних коледжів при формуванні інформаційної культури. Визначено поняття «самостійність», «самостійна робота» з точки зору різних вчених. Розроблена система завдань для формування самостійної роботи студентів.

Ключові слова: самостійна робота; самостійність; організація самостійної роботи; інформаційна культура; мотивація.

Вступ. В процесі реформування освіти досить багато уваги приділяється вирішенню проблем організації самостійної роботи студентів, яка є запорукою активної пізнавальної діяльності, прийняття